FOLLETIN DO AVISADOR.

CONTOS DA MIÑA TERRA,

POR

R. C.

CORUÑA:
TIPOGRAFIA GALAICA,
ACEVEDO, 21, A.

1864.

REAL ACADEMIA GALEGA
COLLIGIT. EXPURGAT. INNOVAT

Edita: Xunta de Galicia.
Consellería de Cultura e Turismo

Lugar: Santiago de Compostela

Ano: 2019

PUBLIC DOMAIN

Edición electrónica a partir de:

Contos da miña terra / Rosalía de Castro
Coruña, 1864 / Tipografía Galaica (Acevedo, 21, A)

Esta obra, seleccionada pola Biblioteca de Galicia para enriquecer a colección de libros electrónicos de Galiciana-Biblioteca Dixital de Galicia, atópase en dominio público, polo que a utilización destes textos é libre e gratuíta.

No proceso de conversión desta obra a formato ePub tentouse respectar na maior medida posible o texto orixinal, por exemplo en todo o relacionado coa ortografía, pero pode atopar modificacións puntuais co obxecto de obter unha mellor lexibilidade e adaptación ao novo formato. Se atopa erros ou anomalías no texto que presentamos, estaremos moi agradecidos se nolo fan saber a través do enderezo electrónico biblioteca.galiciana@xunta.gal.

Índice

- Cuberta
- Créditos
- Nota a esta edición
- Índice
- Contos da miña terra
    - I.
    - Notas
- Contracuberta

FOLLETIN DO AVISADOR.

CONTOS DA MIÑA TERRA,

POR

R. C.

CORUÑA:
TIPOGRAFIA GALAICA,
ACEVEDO, 21, A.

1864.

REAL ACADEMIA GALEGA

COLLIGIT. EXPURGAT. INNOVA

I.

Un dia d’inverno ó caer d’á tarde, dous amigos qu’eran amigos desd’á escola, e que contaban d’anos, ó maldito número de *tres veces dez,* caminaban á bon paso un sobre un-ha mula branca, gorda e de redondas ancas, y outro enriva d’os seus pes que non parecian asañarse d’as pasadas lixeiras que lles facia dar seu dono.

O d’á pé, corria tanto com’ó d’acabalo, que vendo ó sudor que lle corria ô seu compañeiro po-la frente y as puntas d’os cabelos, dixolle:

—¿E ti, Lourenzo, por qué non mercas un come-toxos que te leve e te traya por estes caminos de Dios? qu’esto d’andar leguas á pé por montes e areales è bó pr’os câs.

—¡Come-toxos! Anda e qu’os monten aqueles prá quen se fixeron que n’é Lourenzo. *Cabalo grande, ande ou non ande,* e xa que grande n’o podo ter, sin él me quedo e sirvome d’os meus pés que nin comen, nin beben, nin lle fan menester arreos.

—Verdad’é qu’ó teu modo de camiñar é mais barato que ningun, ¡negro de min! qu’hora teño que pagar ó portasgo solo por que vou en besta, e non coma ti, nestes pés que Dios me dou. Pro... asi com’asi, gusto da andar as xornadas en pernas alleas prá c’as d’un non cansen, e x’ó dixen; debias mercar un farroupeiro pr’o teu descanso. Mais ti fas com’ó outro. oxe ó gano, oxe ó como, que mañan Dios dirá. Nin tes arrello nin cousa qu’ó valla; gùstanch’ os virvirichos y as virviricheiras, ó viño do Riveiro e as ostras d’o Carril. ¡Lourenzo! debías casarte qu’ó fin ó tempo vay andando, os anos corren, e un probe d’un home faise vello e cróbese de pelos brancos antes de que poida ter manta na cama, e aforrar prá un-ha ocasion; e esto, Lourenzo, non se fay sin muller que teña man da casa e garde ó diñeiro qu'un gana.

—Boy solto, ben se lambe.

—¡O vento! esas sonche faladurias. ¿O derradeiro, prá qu'os homes naceron, si non he pr'axuntarse c'as mulleres, fillo da tua nay? *(Lourenzo tuse.)* Seica te costipaches co resio da serán, malo de ti. *(Lourenzo vole á tusir)* Léveme Dios si n'é certo, e tanto non tusiras, si ora viñeras á carrancha perna, enriva d'un farroupeiro.

—¡Costipad'eu! No estiven na miña vida, e penso qu'ora tampouco. Pro... sempre que se me fala de casar, dam'un-ha tos que... ¡hem!... ¡hem!... e seica esto, n'e boa sinal. ¿Non ch'ó parece, Xan?

—O que me pares é qu'eres rabudo com'as uvas de cacho, e eso venche xa da nacenza, que non po-lo ben que t'estimo deixo de conocer qu' eres atravesado com'os cangrexos. Nin podo adiviñare por que falas mal d'as mulleres que tan ben te queren, e que t'arrolan nas fiadas e nas festas, com'á fillo de rey, e sabendo que tua nay foy muller, e que si tua nay non fora ti non viñeras ó mundo coma cad'un de tantos.

—Nin moito se perder'anque nunc'acá chegara. Que mellor que sudando po-los camiños prá ganar ó pan da boca, e mellor que rechinar nas fiestas e nonnas festas con meniñas que caras se venden sin valer un chavo, enganand'os homes, estaria aló na mente de Dios.

—¡Diancre d'home! que mesm'as veces penso s'eres d'aqueles que saùdan o crego solo por que non digan. E pois ti és dono de decir canto queiras, pró eu tamen che digo que me fay falla un acheguiño, e que me vou casare antes d'á festa, asi Dios me dé saùde.

—E premita el Señore que non sudes moito, Xan, anqu'ora é inverno, qu'entonces si qu'inda tusirás mais qu'eu, cando de casar me falan. E adivirtoche que teñas tino de non matar carneiros na festa, qu'é mal encomezo pr'un casado, por aquelo d'os cornos retortos que se guindan ó péda porta, e xa se sabe qu'un mal tira por outro. ¡Dio-no-libre!

—¿E ti quês saber que xa me van parecendo contos de vella, todo eso que se fala de cornos, e da maldade d'as mulleres? pois cando nesta nosa terra se da en decir qu'un can rabiou, sea certo ou non sea, corr'á bola e mátase ó can. Mais eu por min ch'aseguro que n'atopey nunca muller solteira que non se fixese muy rogada, nin casada qu'ó seu homo comigo faltase; e paréseme qu'ainda non fago tan mal rapaz, anqu'ó decilo sea fachenda.

—E qu'eso vay no axeitarse, e ti seica n'acertache, Xan; c'ó demais, com'un home queira, non queda can tras palleiro. Eu ch'ó digo, n'hay n'este mundo, mais muller boa pro'os homes, qu'aquela qu'os paríu, y asi arrenega d'elas coma do demo, Xan, qu'á muller demo é, segun dí non sey que santo moy sabido; y ó demo, hastrá cruz lle fay òs cornos de lonxe.

—Volta c'os cornos.

—E ten sabido que si tanto mal che fay anomealos, é por que xa che dan sombra dend'o tellado d'á qu'á de ser tua muller.

—¡Seica me queres aqueloutrare! Pouco á pouco, Lourenzo, que nin debes falar asi de quen non conoces, nin todalas mulleres han de ter ó ollo alegre, que de moitas eu sey por quen se poidera poñer, non un-ha, si non cen vidas.

—O dito, dito queda, que cando eu falo é con concencia; e repítoche que sendo muller, non quedo por ningun-ha anque sea condesa ou de sangre nobre, como solen decir, qu'un-has e outras foron feitas d'un-ha mesma masa e coxean do mesmo pé. Dios che mas libre do meu lar, qu'ora no lar alleo ainda n'as cuspo.

—¡Ah! ladron d'a honra allea, lévech'ó deño s'eu quixera que cuspiñases na do meu, qu'o pensamento de que quixais terey que manter muller prá un rabudo coma ti, faime pôr os cabelos dreitos, e o intendimento pensatible. Pro... falemos craros, Lourenzo, coma bos compañeiros que somos. Ti es mas listo qu'eu, ben ó vexo. e por dond'andes sabes t'amañar qu'adimira, mentras qu'eu me qued'ó pó d'o lume, vendo com'o pote ferve e cantan os grilos. O conto vay no amaño... pro esto de qu'as has de votar todas nun-ha manada, sin deixar un-ha prá min, vállanme todo-los santos que me fay suare. ¡Vaya! dime qu'ainda viches mulleres boas, e que non todas lle saben poñer á un home honrad'os cornos na testa.

—Todas, Xan... todas, e pr'os Xans, ainda mais; que mesmo parés qu'ó nom'as atenta

—¡Condenicado de min, que seiqu'é certo! Pró meu pay e miña nay casàronse, e yeu tamen me quero casare, que mesmo se me van os ollos cando vex'ó anoitecido un matrimonio que fala paseniño sentado á porta da eira, mentras corren os meniños á luz d'o luar por embaixo d'as figueiras.

—¡O aire, o aire! o déixáte de faladurias! paseniño, que paseniño tamen se dan veliscos e rabuñadas, e paseniño se fan as figas.

——En verdade, malo me vay parecend'o casoiro, pro moito me temo qu'a aficion no me faga prevaricare; mais sempre que me case, casareime cun-ha do meu tempo, cheiña do carnes, con xuicio e facendosa, que poida que neso n'axa tanto mal... ¿Qué me dís?

—Qu'es terco com'un-ha burra. Tí te-l'o deño. Xan, y ora estache facend'as cóchegas c'o casoiro. Pró ten entendido que non hay volta si non que Dio-lo mande, que tratándose d'aquelo da fraqueza d'as mulleres, todas deitan coma cestas, e cân coma si non tivesen pés.

Asi falando Xan e Lourenzo, iban chegando á cerca d' un lugar; e como xa de lonxe empezasen á sentir berros e choros, dempois de subirse á un alto, por saber o qu'aló pasaba, viron qu'era un enterro, e á un rapaz que viña po-lo camiño perguntáronlle po-lo morto, e respondelles qu'era home du un-ha muller qu'inda moza quedaba viuda e sin fillos, que nunca tivera, e qu'o morto non era nativo d'aquela aldea, pro que tiña n'outra hardeiros

Fois' o rapaz!, e Lourenzo chegándose á Xan dixolle estonces:

—¿E ti quês, Xan, que che faga ver o que son as mulleres, qu'ora a ocasion é boa?

—¿E pois cómo?

—Facendo qu'esa viuda, que non sey quen é, nin vin na miña vida, me dè nesta mesma noite palabra de casamento prá d' aquí á un mes.

—¿E ti estás cordo, Lourenzo?

—Mais que ti, Xan; ¿quês ou non quès?

—E pois ben, tolo. Vamos á apostare, e si ganas, perdo á miña mula branca qu'herdei de meu pay logo fará un ano, e qu'a estimo por isto, e por ser boa, com'as niñas d'os ollos. Curareime entonces do mal de casoiro: pró si ti perdes, tes que mercar un parroufeiro e non volver á falar mal das mulleres, miñas xoyas, qu'ainda as quero mais qu'á miña muliña branca.

—Apostado. Báixate, pois, da mula, e fay desd'ahora tod'o que ch'eu diga sin chiar, e hastra mañan po-la fresca, nin tí es Xan, nin eu Lourenzo, si non que ti es meu criado, y eu son teu amo. Agora ven tras min tendo conta da mula, qu'eu irei diante, e dí á todo *amen.*

Meu dito, meu feito.

Lourenzo tirou diante, e Xan votouse á pé, indo detrás, c'a mula po-las bridas que eran novas asi com'os demais arreos, e metian moita pantalla.

O mesmo tempo que eles iñan chegand'ó Campo Santo, iña chegando tamen o enterro, rompendo a marcha o estandarte negro e algo furado d'a parroquia, o crego y as mulleres que lle facían o pranto, turrando po-los pelos como si fosen cousa allea, berrando hasta enroucare, e agarrandos'a tomba de tal maneira que non deixaban andar ós qu'a levaban.

—¡Ay, Anton! ¡Anton! desia un-ha, poñéndose com'á Madanela, c'as mans encruzadas enriba d'a cabeza. Anton, meu amigo, que sempre me decias: -¡Adios, Mariquiña! cando m'atopabas no camino. ¡Adiós, Anton, que xa non te verey mais!

Y outra indo arrastro detrás da caixa, e pegando en si, desia tamen:

—¿En dónde estás, Anton, que xa non me falas? Anton, malpocadiño, que che fixeron as miñas mas uns calzós de lenzo cruo e nos puxeches. Anton; ¿quen ha de pôr agora a tua chaqueta nova y os teus calzós, Anton?

Y a viuda, e un-has sobriñas da viuda, todas cubertas de bagoas, vestidas de loito, e os periquitos desfeitos de tanto turrar por eles, e os panos desatados, berraban ainda mais; sobre todo a viuda, que indo de cando en cando á meterse debaixo da mesma tomba, de dond'a tiñan qu'arrincar por forza, decía:

—¡Ay meu tio (1)! ¡Ay meu tio, bonito com'un-prata, e roxiño com'un ouro, que cedo che vay comel-a terra as tuas carniñas de manteiga! ¡E ti vaste, meu tio! ¿Ti vaste? ¿E quén será agora o meu acheguiño, e quèn me dirá, como me decias ti, meu ben:—Come, Margaridiña, come prá engordare, qu'o que teu é meu. Margarida, e si ti coxeas, tamen á min me parese qu'estou coxo? ¡Adiós, meu tio, que xa nunca mais durmiremos xuntiños n'un leito! ¡Quén me dera ir contigo na tomba, Anton, meu tio, qu'ó fin contigo, miña xoiña, entérrase o meu corazón!

Asi a viudiña se desdichaba seguind'ó morto, cando de repente, metèndose Lourenzo antr'as mulleres cubertos os ollos c'un pano, e saloucando como si lle sahise da yalma, escramou berrando ainda mais qu'as do pranto.

—¡Ay, meu tio ¡ay, meu tio, qu'ora vexo ir mortiño n'esa tomba! Nunca eu aqui viñera prá non t'atopar vivo, e n'è po-lo testamento que fixeches en favor meu, deixándome por hardeiro de'canto tes, po-lo qu'eu tanto te choro, que sempre te quixen com'á pay, e esto de que me habias de chamar para despedirte de min e que tei de ver xa morto, pártem'as cordas do corazon, ¡Ay! meu tio! ¡ay! meu tío! que mesmo me morro c'a pena.

Cando esto oiron toda-las do pranto, puñeron á redor de Lourenzo, que mesmo se desfacia á uña de tanta dôr como parecía ter.

—¿E logo ti cómo te chamas, meu fillo? lle preguntaron moy compadecidas d'ele

—Eu chámóme Andruco, e son sobriño do meu tio, que me deixou por hardeiro e me mandou chamare por un-ha carta prá se despedir de min antes de morrer; pró como tiven qu'andar moita terra, xa solo o podo ver na tomba. ¡Ay, meu tio! ¡Ay, meu tio!

—¿E tí d'ondés, moso?

—Eu son da terra do meu tio, volveu á desir Lourenzo, saloucando hastra cortárselle á fala.

—¿E teu tio d'ond'era?

—Meu tio era d'a miña térra.

E sin qu'o poideran quitar d'esto, Lourenzo, proseguindo co pranto, foise achegando á viudiña, qu'aínda pro antr'as bagoas qu'a curbian poido atisvare aquel moso garrido que tanto choraba po-lo seu tio. Dempois que se viron xuntos, logo lle dixo Lourenzo qu'era o hardeiro do difunto, y ela mirouno con moy bos ollos, e acabad'o enterro, dixolle que tiña qu'ir co ela á sua casa, que n'era xusto parase n'outra o sobriño d'ó seu home, e qu'asi chorarian xuntos a sua disgrasia.

—Disgrasia moita. ¡Ay! meu tio! dixo Lourenzo; pró... consoládevos que c'o qu'èl me deixou conto facerlle decir moitas misas po-la yalma, prá qu'él descanse e poidamos ter nos tamen mayor consolo acá na terra, c'ó fin, ñ'a tia, Dios mándanos ter pacencia c'os traballos, e... que queiras que non queiras, coma dix'o youtro, a terriña cái enriba d'os corpiños mortos, e..., ¿qué hay que facer?... nòs tamen temos qu'ir, qu'asi è o mundo.

Asi falando e chorando, tornaron camiño d'a casa d'á viuda, e Xan qu' iba detràs c'o á mula, e que n'un prencipio non entendera nin chisca do que queria facer Lourenzo, comenzou á enxergare, e pasoull'asi po-las carnes un-ha especie d'escallofrío, pensando en s'iria á perder a sua muliña branca. Anqu'a ,ver o dôr e as bagoas d'a viudiña, que non lle deixaban de correr á fio po-la cara afrixida, volveu á ter confiansa en Dios e nas mulleres á quen tan ben queria.

-E vos, ñ'a tía,¿terés un sitiño prá meter esta mula y o meu criado, qu'un e outro de tanto camiñare veñen cansados coma raposos?

—Tod'o terey prá vos, sobriño d'o meu tio, que mesmo con vervos pareceme c'o estou vendo, e sérveme de moito consolo.

-Dencho c'a viudiña, os consolos qu'atopa; marmurou Xan prá si metendo a mula no presebe. Pró de isto á casare, añadeu contento de si mesmo, ainda hay la-mare.

E c'o esta espransa puxos' á comer con moitas ganas un bo anaco de lacon, qu'á viuda lle dou mollándoo c'un-ha cunca de viño d'o Riveiro qu'ardia n'un candil, e que ll'alegrou a pestana, mentras tia e sobriño estaban aló enriba no sobrado, falando d'harencia e do morto, c'os qu'os acompañaban.

D'esta maneira pasous'o dia, e chegou á noite, e quedaron soyos na casa a viuda, Lourenzo e Xan, que dês que viu cerras as portas estuvo á axexá, c'o corason posto na muliña branca, a yalma en Lourenzo, e a espransa en

Dios, que n'era prá menos. E non sin pena veu coma a viuda e Lourenzo foron ceando, antr'as bagoas, uns bocados de porco e de vaca que puñan med'os cristianos, e uns xarros de viño, que foran capaces de dar ánimos ó peito mas angustiado. Pró ó mesmo tempo nada se falaba d'o particulare, e Xan non podia adiviñare cómo s'axeitaria Lourenzo, prá ganar a aposta que via por sua.

O fin trataron des'ir deitar, e á Xan puxéronsell'os cabelos dreitos, cando veu qu'en tod'á casa n'habia mais qu'a cama d'o matrimonio, e qu'a viuda tanto petelexou prá que Lourenzo se deitase n'ela, qu'aquel tivo qu'obedecer, ind'ela, envolta n'un mantelo, á meterse detrás d'un taboado que no sobrado había.

Xan, c'a yalma nun fio, viu desd'ó fayado, donde lle votaran un-has pallas, coma viuda matou o candil e todo quedou as escuras.

—Seica quedarás comigo, miña muliña branca, y abofé que te vin perdida, escramou estonces; ò fin as mulleres foron feitas d'un-ha nosa costilla e algo han de ter de bó. Sálvame, viudiña, sálvame d'este apretó, qu'inda serey capas de me casar contigo.

Deste modo falaba Xan prá si, anqu'ó mesmo tempo non podia cerrar ollo, qu'á cada paso lle parecia que runxian as pallas.

Asi pasou un-ha hora longa, en que Xan, contento, xa iba dormir descoidado, cando de pronto oyeu, pirmeiro un sospiro e despois outro, cal s'aqueles sospiros fosen d'alma d'outro mundo; estremeceuse Xan, e ergueuse prá es-coitar mellore.

—¡Ay! ¡meu tio, meu tio! dixo entonces á viudiña; ¡qué fria estou n'este taboado, pro mais frio estás ti, meu tio, nesa terriña que te vay comere¡

—¡Ay! meu tio! meu tio! escramou Lourenzo da outra banda, como si falase consigo mesmo; cánto m'acordo de tí, qu'eu estou no quente, e tí no Campo-Santo, n'un leito de terra donde xa non tês compañia.

_—¡Ay! ¡Antonciño! volveu á decir á viuda, ¡qué será de tí n’aquel burato, meu quiridiño, cando eu qu’estou baixo cuberto, bu! bu! bu!... ¡qué frió vay! ¡tembro coma si tuvese a perlesia! bu! bu! bu..

—¡Miña tia!

—¿E seica non dormes, meu sobrino?

—E seica vos tampouco, ñ’a tia, que vos sento tembrare com’un-ha vara verde.

—¿Cómo quês ti que durma, acordándome nesta noite de xiada d’o teu tío, qu’ora dorme no Campo-Santo, frio com’a neve, cando s’él vivira durmiriamos ambos quentiños n’ese leito donde tí estas?

—¿E non podiades vòs poñervos aquí nun ladiño, anque fora envolta no mantelo coma estades, qu’antre tia e sobriño e o mesmo qu’antre nay e fillo, e ainda mais habendo necesidade coma agora, xa que non querés qu’eu vaya durmir o chan, que mesmo e capás de darvos un frato c’o dôr e c’o frio, y è pecado, ñ’a tia, tentar contr’a saude?

—Deixa, meu fillo, deixa, qu’anque penso que mal n’oubera en qu’eu me deitase ò lado d’un sobriño coma tí. envolta no mantelo e por riba da roupa, estando coma estou tembrando, bu! bu! bu!... querom ir afacendo, que moitas d’estas noites han de vir prá min no mondo, que s’antes fun rica e casada agora son viuda e probe; e canto tiven meu, agora teu ê, qu’á min non me queda mais qu’o ceo y a terra.

-E... pois, miña tia... Aquí pr’entre dous pecadores, e sin que naide nos oya mais que Dios, vouvos á decire, qu’eu sey d’un home rico e d’a sangre d’o voso difuntiño, que si vos quixérades, tomariavos por muller.

—Cala, sobriño, e no me fales d’outro home... qu’inda parés qu’o que tiven está vivo.

—Deixá, miña tia, qu'asi non perderedes nin casa, nin leito, nin facenda, qu'è moito perder d'un-ha ves; sin contar c'o meu tio, á quen ll'ei de decir tantas misas coma dias ten o ano prá que descanse e non vos veña á chamar nas noites d'inverno. Asi él estará aló ben, e vos aqui; e s'él vivira, non outra cousa vos aconsellara, si non que tomáredes outra ves home d'a sua sangre, xa qu'a xente d'a sua sangre lle deixou o qu'él e vòs coméchedes xuntos n'a sua vida.

—E seica tês rason, meu sobriño, pró.., ¿s'este era o teu pensamento, Anton, meu tio! por qué no-me dixech'antes de morrer, qu'estonces eu o fixera anque fora contra voluntade, solo por te servire?

—Po-la miña conta, ñ'a tia, que si meu tio nada vos dixo, foy por que se ll'esqueceu c'o conto d'as agonias, e non vos estrañe qu'á calquera lle pasara outro tanto.

—Tês rason, tês, a mort'e moy negra, e n'aquela hora s'esquence. ¡Ay! ¡meu tio, meu tio!¿qué non fixera eu por che dar gusto? ¡bu! bu! bu! ¡qué frio vay!

—Vinde pr'aqui, que si non vos asañás, direivos qu'eu son o que vos quer por muller.

—¿Tí que me dis, home? pró á ver qu'o adiviñei logo, que solo un sobriño d'o meu tio lle quixera cumprir asi á voluntade...

—Pró á ser, tiña que ser d'aqui á un mes, que despois teño qu'ir á Cais, en busca d'outra harencia, e quixera qu'antes quedárades outra ves dona d'o que foy voso. O qu'ha de ser,sea logo, qu'o fin meu tio hayo d'estar deseando desd'a tomba.

—¡Ay! ¡meu tio, meu tio! qué sobriño che dou Dios, que mesmo d'oilo paréceme que t'estou oindo; pro... meu filio... ê ainda moy cedo, e anque tí e mais eu nos volveramos a casar c'o a entencion de lle facer honra e recordar o difunto, o mundo marmura... e...

—Deixavos d’o mundo, que casaremos en secreto e nadie o saberá.

—E pois ben. meu sobriño, e solo pró qu’és da sangre d’o meu tio, e xa que me dis qu’s’ha d’alegrar n’a tomba de vernos xuntos... c’o demais... ¡ay! Dios me valla... ¡eu querialle moito á meu tio! ¡bu! bu! bu!... ¡cómo xia!

—Vinde pr’onda min envolta no mantelo, que n’ê pecado, xa qu’habés de ser miña muller.

—Pró... aínda n’a son, meniño, e teño remorsos... ¡bu! bu! bu! qué frato me dá po-la cabeza e po-lo corason

—Ñ’a tia, vinde, e deixavos d’atentar contr’á saude, que s’algo pecásedes antes de casar,témonos que confesare.

—Irey, logo... irey, que necesito un pouco de caloriño.

Estonces sintironse pasadas, ruxiron as pallas, e a viuda escramou con moita dolore:

—¡Ay! ¡miña virxe do Carme, qu’axiña t’ofendo!

—¡Ay! ¡miña muliña branca, qu’axiña te perdo! marmurou estonces Xan, con sentimento e con coraxe. E chegándose en seguid’á porta do sobrado, berrou con forza:

—¡Meu amo, a casa arde!

—Non arde, home, non, qu’ê rescoldo

—Pois rescoldo ou lua, s’agora non vindes voume c’a mula,

E Lourenzo, saltando d’un golpe ó chan, dixo: Aguardá, logo.—¡Esperaime, ñ’a tia, que logo volvo!

E hay cen anos que foy esto, e ainda oxe espera á viudiña po-lo sobriño d’o seu tio.

FIN.

Notas

(1) N'algun-has aldeas de Galicia solen a mulleres chamar tios ôs maridos.

galicia

GALICIANA
BIBLIOTECA DIXITAL DE GALICIA

Xacobeo 2021

XUNTA
DE GALICIA